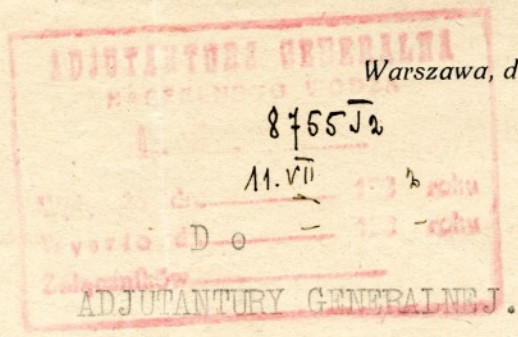

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

Rom

Warszawa, dn. 4. lipca 1922 r.

8755J2

Oddział II.

№ 18526 /II. Inf. II. A.

Tel: 137. wewn.

BELWEDER.
-.-.-.-.-

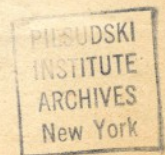
Przedkładam przy niniejszym do wiadomości odpis streszczenia bardzo znamienego referatu Radka o położeniu w Polsce w związku z obecnym przesileniem wygłoszonego na posiedzeniu Komitetu III. Międzynarodówki. Co do treści referatu mam pewne wątpliwości czy nie jest on inspirowany, aczkolwiek bardzo poważne własne źródło z którego to streszczenie pochodzi zapewnia o jego autentyczności. Znany sposób wygłaszania mów przez Radka przemawiałby za autentycznością załączonego streszczenia. Jest również prawdopodobnem że sprawozdawca w dowolny sposób formułował zasadnicze myśli które

Radek wypowiedział. -
O t r z y m u j a :

W. Z. SZEFA ODDZIAŁU II. SZT. GEN.

Adjutantura Generalna
Gabinet Ministra
Szef Sztabu Gen.
" Biura Scisłej Rady Wojennej.

[Handwritten signature]
WERYCH Major.

REFERAT RADKA O POŁOŻENIU W POLSCE NA POSIEDZENIU

PLENUM "KOMINTERNA".

W dniach od 7.do 14.b.m.odbywało się posiedzenie zwiększonego plenum Komitetu Wykonawczego III-ej Międzynarodówki w salach Kremla w Moskwie.

Dnia 14.czerwca, na ostatnim posiedzeniu Radek wygłosił referat o położeniu w Polsce, którego treść podaję niżej.

Zdaniem Radka kryzys ministerjalny w Polsce wywołać może nową zmianę w polityce zagranicznej Polski względem Rosji. By lepiej oświetlić jego znaczenie i konsekwencje dla Rosji, Radek charakteryzuje walkę dwóch stronnictw narodowych, a mianowicie: robotniczo-mieszczańskiego z Piłsudskim na czele z jednej strony i szowinistyczno-burżuazyjnym narodowej demokracji z drugiej. "Historja wojen w ślad za niemi idących rewolucyj uczy nas, że każda burżuazja w okresie wojny ~~traci~~ właściwą jej handlowo-przemysłową uczciwość i wartość i przybiera demoralizującą formę spekulacji. W pogoni za fortuną burżuazja traci wszelką zdrową polityczną orientację i zdolną jest do największych przestępstw względem własnego państwa i narodu, o ile tylko uśmiecha się jej możność zarobku. I to właśnie prowadzi ją do zguby. Temu zjawisku zawdzięczamy nasz listopadowy przewrót i temu zjawisku zawdzięczać będziemy wcielenie Polski w skład Sowieckiej Federacji w najbliższej przyszłości rozpuszczonej przez naszych agentów / a często i nieświadomie przez agentów ~~naszych~~ kontr-rewolucji/ wśród burżuazji polskiej wiadomości o kapitalistycznym charakterze naszego "NEPO" /Nowaja Ekonomiczeskaja Politika/ i ^{burżuazyjnej} ~~naszej~~ państwowo-ekonomicznej niezaradności wznieciły wśród ostatniej ^{Rosji} apetyty na jaknajprędze i jakkorzystniejsze wzbogacenie się przez handel z ^{Rosją} nami. Wzbudzone w ten sposób apetyty, ^{burżuazyjny} ~~my~~ ze swej strony zastrzyliśmy na Konferencji Ryskiej, obiecując jaknajwięcej i jaknajtaniej, o ile polityka Polski będzie odpowiadać naszym życzeniom.

Pierwsze realne z tego korzyści odnieśliśmy skutkiem zachowania się Delegacji Polskiej w Genui. Herabia Skirmunt, Minister Spraw Zagranicznych

lichota dyplomatyczna, wykonawca polityki polskiej burżuazji przewadził się względem ^{Rosji} nas nader dodatnio. Obecny kryzys ministerjalny zmienił tak nasze, jak i polskiej burżuazji rachuby.

Zajadły wróg Sowieców, renegat rewolucji i polski patriota obecny prezydent Rzeczypospolitej Polskiej-Piłsudski przewadzący do chwili obecnej na smyczy większość proletariatu polskiego, tworzącego 800 tysięczny kontygent doskonale uzbrojonej armji, wiecznie marzący o stworzeniu Es-Erowskiej Rosji, nie mógł pogodzić się z zamysłami ekonomicznego wzbogacenia się burżuazji polskiej przez przymierze z nami. ^{Belweverski Rosji}

Wywołuje więc instrukcję Francji i Ameryki sztuczny kryzys i demisjonuje cały gabinet. Nadeszła chwila decydującej walki obu wyżej wymienionych stronnictw. Burżuazja polska uczyni wszystko, by nie wypuścić z rąk ^{Talman} danych im przez nas złudnych obietnic. Należy jednak przypuszczać, że Piłsudski ze swą Belwederską kliką zwyccięży. Zwycięży jednak chwilowo. Rozwiedziona burżuazja przejdzie do jaknajostrożniejszej opozycji, kącząc się z każdym i wszystkim co jest contra Piłsudskiemu, a za tem i z nami-z naszą komunistyczną antyrządową w Polsce robotą.

Dotychczasowa nasza robota polityczna w Polsce była stosunkowo słabą i dała nader smutne rezultaty, będąc stale udaremnianą przez antybol-szewicką opozycję robotniczych stronnictw ciągle jeszcze wierzących w Piłsudskiego.

W walce parlamentarnej lubego państwa, opozycja niejednokrotnie składała się tak ze skrajnie prawych, jako też skrajnie lewych elementów.

Przy zwalczaniu przez nas Rządu Kiereńskiego, opozycja reakcyjnych elementów zapewniła nam zwycięstwo. Obecny proces Es-Erów ma swoje powodzenie w nienawiści reakcji rosyjskiej względem ostatniej, przez co nieświadomie nam dopomagają. Tak było, tak jest i tak musi być w Polsce. My możemy się mylić-historja nigdy. Polityczna niemoc Es-Erów w Rosji, jako też polityczna niemoc P.P.S-ów w Polsce, tkwi w ich patriotyzmie, który nie pozwala im ująć własną burżuazję w stalowe rękawice, chociażby polityka tej ostatniej jaknajbardziej wrogo względem nich była.

Masy ludu polskiego, widząc bezsilność Piłsudskiego się okoliczności przejdą do obozu komunistycznego i szukać będą zwycięstwa w łączności z nami.

◀ Burżuazja polska szukając u nas pieniędzy znajdzie śmierć w dyktaturze proletariatu; proletariąt zaś pomoc braterską. To też ^{holenderska} nasza rzekoma gra z Polską burżuazyjną w podtrzymywaniu jej w walce przeciwko Piłsudskiemu, winna być uważaną za Macciawelistyczny manewr naszej dyplomacji, uświęcającej cel socjalnej rewolucji. ▶ Z imieniem Piłsudskiego związana jest niepodległość Polski, związana jest nadzieja naszych Es-Erów i mien-szewików. ◀ Nota tow. Litwinowa z propozycją rozbrojenia jest pierwszym realnym krokiem na powyższej drodze walki z polityką i wpływami Piłsudskiego. ▶ Opozycyjna burżuazja polska postara się o skrócenie kontyngentu armji Piłsudskiego. ▶-

-----

Za zgodność odpisu:

Stallenpo

ROOSEVELT
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

456